

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Natálie Procházková

Název bakalářské práce: Porcelán bohyním

Posudek:

Bakalářská práce Natálie Procházkové jak sama definuje v její anotaci, "... se zabývá návrhem porcelánového produktu na základě vlastností tohoto materiálu. Produkt vytváří nový způsob propojení materiálu a specifické lokality."

V první řadě bych vyzdvihla snahu studentky hledat podobu produktu nejen z hlediska estetického a funkčního, ale i s ohledem na zvolené téma žitkovských bohyní. V tomto případě jde až o jakýsi duchovní rozměr, spojený s osobním prožitkem. V současné době, kdy se většina spotřebního zboží vyrábí v Číně či dalších zemích s levnou pracovní silou, oceňuji snahu studentky vnést do návrhu produktu myšlenku spojení s konkrétním místem, krajinou i člověkem. Stejně tak její potřebu vlastní fyzické práce s materiálem.

Vnímám její snahu o jistou individualizaci navrhovaného produktu. S tím jistě souvisí i zájem o zkoumání a analýzu změn tvaru porcelánových misek během výroby, zejména pak záměrné, či řízené deformace tvaru produktu. Tento proces je v textu náležitě popsán a vyhodnocen. Stejně tak text bakalářské práce obsahuje letný vhled do historického vývoje porcelánu, odkazy na současné designéry zabývající se ve své tvorbě deformací, či stručné seznámení s tématem Moravských kopanic a žitkovských bohyní.

Tyto kapitoly a podkapitoly však vedle sebe existují jako jakési korálky, kterým ale chybí společná nit, na kterou by se navlékly. Takovou nití je pro mne formulace osobního záměru, která je částečně přítomna v závěru práce v kapitole č.8. Při četbě textu vyvstává mnoho otázek souvisejících právě s osobním záměrem studentky, na něž v bakalářské práci nenalézám odpovědi.

Například proč si studentka pro návrh produktu a zkoumání zvolila právě porcelán? Je jeho volba kontrastem? Povýšením tohoto nuzného kraje Moravských kopanic a jeho tajemných bohyní? Vzhledem ke zvolenému místu inspirace bych lépe rozuměla volbě jako je hlína, kámen nebo dřevo. Jistě, s těmito materiály jsou spojeny úplně jiné technologické postupy a mají jiné vlastnosti. Možná že by třeba miska z pálené hlíny nedosahovala takové tvrdosti jako porcelán a nemohla pak plnit funkci třecí misky. Co kdyby ale sám materiál a jeho vlastnosti zacílil autorku k mnohem konkrétnějšímu tématu? Třeba by se pak hlouběji věnovala studánkám i vodě, a netříštila tak svou pozornost v rámci celkem obsáhlé a složité problematiky.

Volba materiálu a způsob jeho zpracování, či opracování mi přijde jako klíčová nejen v souvislosti se zvoleným tématem a místem, ale dává odpověď i na otázku pro koho je produkt určen. Je to návrh pro sériovou výrobu? Limitovanou edicí? Exkluzivní designový kousek?

Nejsem odborník na porcelán, ale lití porcelánové hmoty do forem někde v dílně, vzdálené stovky kilometrů od místa zájmu mi jaksi v tomto případě nedává smysl. Případnější by mi přišlo tvarování misek z ruky a otisk autentického povrchu přímo na místě. Lití do formy získané odlitím nějaké díry, nebo prohlubně u studánky či někde v krajině. na Žitkově. Pálení v ohni, redukce na autentickém místě a autentickým materiálem. (V této souvislosti se mi vybavují práce keramičky Jany Krejzové.) Jde o to, že samotná výroba, technologický postup je jakýmsi rituálem a mnohem důležitějším než samotný produkt je proces, který k výslednému produktu vede.

Co přesně znamená volba materiálu ve vztahu k tématu? Jakou roli hraje osobní zážitek putování studentky na místa spojená s žitkovskými bohyněmi? Z celé práce cítím velkou osobní zaujatost tématem, která ale v textu není dostatečně formulována. Možná je to právě strachem z toho, aby text nebyl příliš osobní. V tu chvíli se ale stává obecným a nekonkrétním. Z fotografií čtenář pochopí, že studentka cestu osobně podnikla, ale o tom co zažila a jaký vliv na návrh a výrobu produktu tento zážitek měl, se už v textu nic konkrétního nedozvíme. Tuto moji domněnku potvrzuje i kopie několika stránek z pracovního textového materiálu, které se objevují v portfoliu. Zde můžeme sledovat úvahy studentky v jakýchsi myšlenkových mapách, z nichž je patrné hledání východisek pro volbu tvaru, dekoru, ale také úvahy o tom co znamená cesta, putování krajinou, rituál, či vztah člověka ke krajině ať už v mentálním tak reálném prostoru.

Doufám, že mé kritické poznámky pozitivně ovlivní úvahy o zvolených materiálech, technologiích a výstupech v dalším pokračování projektu, které absolventka v závěru své teoretické práce naznačuje.

Teoretickou práci Natálie Procházkové doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná známka: B.

V Praze dne 13.6. 2022

jméno oponenta bakalářské práce:
MgA. Kristýna Täubelová, Ph.D.

podpis oponenta bakalářské práce: